

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

3

MİLLİ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

10 Ekim 2012 Çarşamba

MİLLİ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

10 Ekim 2012 Çarşamba

---0---

K O N U

Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına
Dair Kanun Tasarısı (1/642)

Sayfa

1:8

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:8
Zühal TOPCU (Ankara)	1, 2
Recep GÜRKAN (Edirne)	1:2
Merdan TUFAN (Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	1
Orhan ATALAY (Ardahan)	2:3, 4
Nebi BOZKURT (Mersin)	3
Tolga ÇANDAR (Muğla)	3:4
Ali Haydar ÖNER (Isparta)	4
Madde 1	4:5
Önerge	5
Gerekçe	5
Recep GÜRKAN (Edirne)	5, 6, 7
Ahmet Duran BULUT (Balıkesir)	6
Nebi BOZKURT (Mersin)	6
Osman ÇAKIR (Düzce)	6
Orhan ATALAY (Ardahan)	6:7
Madde 2	7
Nebi BOZKURT (Mersin)	8
Madde 3	8

Açılma Saati: 11.04

Kapanma Saati: 11.45

10 Ekim 2012 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati:11.04

BAŞKAN: Nabi AVCI (Eskişehir)

BAŞKAN VEKİLİ: Avni ERDEMİR (Amasya)

SÖZCÜ: Fikri IŞIK (Kocaeli)

KÂTİP: Osman ÇAKIR (Düzce)

0

BAŞKAN – Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun değerli üyeleri, Millî Eğitim Bakanlığının Değerli Temsilcisi, ilgili kurumlarımızdan gelen değerli katılımcılar, basınımızın değerli mensupları; toplantı yeter sayımız var, Komisyonumuzun 24' üncü Dönem Üçüncü Yasama Yılıının ilk toplantısını açıyorum.

Bugünkü gündemimizde bir kanun tasarısı yer alıyor. Tasarıyla, Diyarbakır' da Selahaddin Eyyubi üniversitesinin kurulması amaçlanıyor.

Şimdi, tasarının tümünü görüşlerinize açacağım fakat görüşmelerimize başlarken üniversite mütevelli heyetinin, tasarısını görüşeceğimiz mütevelli heyetinin Diyarbakır' dan küçük bir ikramı var. Arkadaşlarımız şimdi onu servis edecekler.

ZÜHAL TOPCU (Ankara) – Acaba rüşvet olur mu hani tartışmadan önce yemek?

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Oylamadan sonra...

BAŞKAN – Belki onu düşünerek göndermiş olabilirler. Ameller niyete göredir. Tatlı niyetine yiyelim ama isteyen üyelerimiz tatlı yemeyi en sona da bırakabilirler.

Evet, tasarının tümü üzerinde Hükümet temsilcisinin söz talebi var mı?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MERDAN TUFAN – Yok efendim.

BAŞKAN – Yok.

Peki, tasarının tümü üzerinde söz almak isteyen sayın üyemiz var mı?

Buyurun Recep Bey.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Sayın Başkanım, değerli üyeler; öncelikle bu yasama döneminin hem Meclisimiz hem ülkemiz için hayırlı uğurlu olmasını dilerek sözlerime başlamak istiyorum.

Sayın Başkanım, birkaç gündür arkadaşlarla kendi aramızda konuşuyoruz. Bu tasarı ilk geldiğinde baktık... Tabii ki ülkemizde yeni okulların, yeni eğitim kurumlarının açılması, üniversitelerin açılması, her ne kadar mevcut devlet üniversitelerinin kontenjan açığı yüz binleri de olsa bizim üniversite eğitim sisteminde çok sağlıklı yol alamadığımızın bir göstergesi bana göre. Bir taraftan bu çekinceyi bir kenara koyarken diğer taraftan da ülkede yeni üniversitelerin kurulması, yeni üniversitelerin açılması, bu anlamda özel sektörün desteklenmesi tabii ki çok doğal bizim gibi eğitimini bir yere oturtmaya çalışan ülkeler için. Ancak, ben, bu tasarı ilk geldiğinde tabii eklerini aradım, tasarının eklerini, bu vakıf kimdir, kurucuları kimlerdir, mal varlığı nedir? Örneğin sağlık bilimleri fakültesi var gördüğüm kadarıyla. Sağlık bilimleri fakülteleri, biliyorsunuz, hekim dışındaki yardımcı sağlık personelini yetiştiren fakültelerdir, hemşiresinden fizyoterapistine kadar. Bu üniversitemizde tıp fakültesi yok. "Tıp fakültesi olmadığına göre bu sağlık bilimlerindeki elemanlar nerede stajlarını yapacaklar, uygulama eğitimlerini nerede yapacaklar, Dicle Üniversitesiyle mi anlaşılabilir, Diyarbakır Eğitim ve Araştırma Hastanesiyle mi anlaşılabilir?" gibi sorular gerçekten benim aklımda boşlukta kaldı.

Hoş, toplantıya geldiğimizde vakıfla ilgili bilgileri içeren bir bilgi notunun masada olduğunu gördük. İsterdik ki bu bilgi notu daha önceden gelsin ki umarım bundan sonra böyle olur. Bu anlamda bir muhalefet şerhi koyacağım. Bu zatıalinizle ilgili değil, onun da altını çizmek isterim ama burada noterlik vazifesi yapmıyor bu Komisyon. Bu tür tasarılarla bütün dosyasının birlikte gelerek, en azından bir bilgi notu dercedilmiş şekilde gelerek bize sunulması, bizim de burada bir eğitimci olarak, Millî Eğitim Komisyonu üyesi olarak aksaklıklar tespit edersek, eksiklikler tespit edersek bunların düzeltilmesi için bir olanak taniyacaktır. Ben, bu hususa dikkatinizi çekmek isterim.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak, bu nedenle bu tasarıya bu seferlik muhalefet şerhi koyacağız. Yine de ülkemiz için hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Bütün Komisyon üyelerini de saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Tasarının tümü üzerinde söz almak isteyen başka sayın üyemiz var mı?

Buyurun Sayın Topcu.

ZÜHAL TOPCU (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, genel olarak bakıldığında, teşvik edilmesi gerektiğini düşünüyoruz biz de yani özel üniversitelerin en uzaktaki yerleşim yerlerine kadar gitmesi gerektiğini düşünürken bunun başka bir problem yumağı karşımıza çıkardığını da düşünüyoruz aslında. Şimdi, burada, bir kalite sorunuyla karşı karşıya kalabiliyoruz. Şimdi, herkes biliyor ki 3 tane doktoralı elemanla bir bölüm açabiliyor ama bu bölümlerin nasıl açıldığı, bu elemanların gerçekten hani o alanda yeterli olup olmadıkları tartışma götürüyor.

Şimdi, bu açılardan baktığımızda, çıktı kalitesi artık çok önemli bir şey diye, elimizde olması gereken veri diye düşünüyoruz, değerlendirilmesi gereken. Tabii, bu eğitimde çıktınızın sonuçlarını hemen alamıyorsunuz ama bazı göstergeler var, işte bunların iş bulma yüzdeleri, bilmem işte tercih edilme yüzdeleri gibi. Şimdi, bunlara baktığımızda, şu anda o kadar çok üniversite var ki. Tabii ki bunların ortak bir dili kullanmaları gerekiyor ve bu aldıkları, verdikleri eğitimin de, eğitimin kalitesinin de sürdürülebilir olması gerekiyor yani burada sanki bu üniversite açmada bir başıboşluk varmış gibi geliyor artık. Yani isteyen istediği üniversiteyi açıyor ama mesela enstitüler var orada, enstitüler işte lisansüstü eğitim veriyor ama bunu hangi kadroyla verecekler?

Evet, yerel diller enstitüsü de var orada da yani şimdi genel olarak baktığımızda bir problemle karşı karşıya olduğumuzu düşünüyorum. Ben, genel olarak söylüyorum, hani bu Diyarbakır için veya bir başka il için değil, Türkiye'nin temel problemi diye.

Eğer Millî Eğitim Komisyonu isek biz de bu alınan kararlara koyduğumuz veya savduğumuz fikirlerle vebal altında kalıyoruz. Ben, öyle düşündüğüm için bunları paylaşmak istiyorum. Bunların denetim sorunu var. Herkes istediği gibi eğitim yapıyor. Çoğumuz bu camianın içinden geldik. Bakıyoruz ki hakikaten bunların tam layığıyla hedeflenen amaca, vizyona uygun davranmadıkları veya öğrenci yetiştirmediklerini görebiliyoruz.

En son, mesela çocuklar arasında suçun yüzde 38 arttığını görüyoruz. Tabii, burada eğitimin bire birlik eğitime becerisiyle örtüşmediğini de görebiliyoruz yani çocuk suçluluğundaki artış Devlet İstatistik Enstitüsünün rakamlarına göre çok büyük bir olumsuz durumu ortaya çıkarmış durumda. Yani bunlara baktığımızda, artık eğitimin ta çocuk doğduktan itibaren üniversite eğitimine kadar sistematik bir şekilde sürdürülebilirlik hedefine ama çağın gerekleriyle de örtüştürülerek böyle bir hedefe hizmet, amaca hizmet etmesi gerektiğini düşünüyoruz. Onun için bunların açılırken biraz daha sıkı denetlenmesi ve daha sonra açıldıktan sonra da bu akredite olma uygulamalarının sıkı bir şekilde takip edilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Atalay, buyurun.

ORHAN ATALAY (Ardahan) – Teşekkür ederim Başkanım.

Bu son yıllarda üniversitelerdeki artış, Hocanın dediği gibi, ufki bir genişleme, bir vakıa ama mesela 1933'te başlar bizim darülfünundan üniversiteye dönüş maceramız. 33'ten 2006 yılına kadar sanıyorum 77 tane üniversite açmışız ama 2006 yılından 2012'ye kadar 80 küsur üniversite açılmıştır. İlk başta bu ister istemez nitelik sorununu gündeme getirecek, nitelikte bir azalma olacak. Bu son derece tabii bir şeydir fakat diğer gelişmiş ülkelere baktığımız zaman, mesela Japonya kendi çağ nüfusunun yüzde 91'ini bugün üniversite mezunu hâline getirmiştir. İşte hep PISA sınavlarında biz OECD ülkelerinden, 34 ülkeden 33'üncü sırada yer alıyoruz. Ciddi manada dünyada her alanda rekabet edeceğimizi iddia ediyoruz ve etmek zorundayız da. Dolayısıyla her alanda küresel ölçekte rekabet etmemizin temel dinamiğinin bilgi olduğunu hepimiz kabul ederiz, etmek zorundayız. Dolayısıyla bu rekabete katılmak için bizim geçmişte kaybettiğimiz yılları telafi etmek için çok sayıda üniversiteye olan ihtiyacımız da ortadadır.

Ben, bu vesileyle özel üniversitelerin teşvik edilmesi noktasında da çok geri kaldığımızı, geç kaldığımızı düşünüyorum. Yani bakın, bir realitemiz, hepimiz üniversiteliyiz, Türkiye Cumhuriyeti'ndeki üniversitelerimiz ne yazık ki toplumun önünde değil, arabanın atın önüne bağlandığı gibi, üniversite toplumun arkasında gidiyor. Bu da bir vakıamız yani biz, temel kişi hak ve özgürlükleri noktasından tutun da ülkenin ekonomik yapısına katkılarına varıncaya kadar bir dizi alanda üniversitelerimizin çok da makul şeyler yaptığını söyleyemeyiz, böyle bir iddiamız da olamaz. Böyle bir realitemiz var bizim. Hele hele darbe dönemlerinde her bir üniversitenin

bir kışla siteye döndüğünü de hepimiz yaşadık. Dolayısıyla bu eksiklik ve aksaklığı da ortadan kaldırmamızın yolu özel üniversiteleri geliştirmek ya da teşvik etmek olmalıdır.

Biz, özellikle Batı'daki, hatta bugün bütün dünyada sosyal bilimler alanında Frankfurt Okulunun yapmış olduğu katkıyı hepimiz biliyoruz. Frankfurt Okulu olmasaydı belki bugün başta sosyal bilimler olmak üzere birçok alanda son derece geride olacaktı bütün dünya. Frankfurt Okulunda o özellik, özel oluş niteliğine baktığımızda, ülkemizde özel üniversiteleri olabildiğince yaygınlaştırmamız gerekir. Ha, bugün işte insan kaynakları ya da akademisyen sıkıntısı çektiğimiz doğrudur fakat unutmayalım ki bir otuz yıl sonra, kırk yıl sonra, yirmi yıl sonrayı düşündüğümüzde bu alandaki eksiklikler de çok ciddi ölçüde giderilmiş olacak. Daha tohum atacağız, bu ağacın iki gün sonra meyveye durmasını hiçbirimiz bekleyemeyiz. Bu üniversitedir. Ben hatırlıyorum mesela ya da kendi üniversitemden, Atatürk Üniversitesinin tarihinden biliyorum, ilk açıldığında 1957 yılında biraz da ODTÜ'lülerin o benmerkezli bakışından dolayı OTDÜ'lüler ironi yapıyorlardı "baraka üniversite" diye alay ediyorlardı ama bugün ben Türkiye Cumhuriyeti'nde kurulan üniversitelerin çoğunun kurucu rektör, dekan, bölüm başkanları, ana bilim dalı başkanlarının Erzurum Üniversitesinden geldiğini biliyorum. Böyle neredeyse üniversitelerin anası hâline geldi o üniversite.

O yüzden, her ile bir üniversite açmakla Hükümetimiz son derece isabetli bir karar vermiş. Bu elbette ki yeterli değil. Bundan sonra da özellikle özel sektörü bilime, üniversiteye, okul açılışına ciddi manada teşvik etmemiz lazım. Bu konuda da, siyasiler olarak, bizim onlara elimizden gelen yardımı esirgemeyeceğimizi biliyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Atalay.

Tasarının tümü üzerinde söz almak isteyen başka sayın üyemiz var mı?

Buyurun.

NEBİ BOZKURT (Mersin) – Üniversitelerle alakalı konuşulduğu için bir söz alayım dedim Hocam.

BAŞKAN – Buyurun Nebi Bey.

NEBİ BOZKURT (Mersin) – Ben, tabii, Mersin Milletvekiliyim. Mersin'de de bir üniversitemiz var, Mersin Üniversitesi. Bu üniversitenin bazı faaliyetlerine tabii milletvekili olduktan sonra da katıldım.

Şimdi, Mersin'imiz aşağı yukarı 350 kilometrelik bir uzunluğa sahip. Türkiye'de birbirinden en uzak olan iki il Antalya ile Mersin, yaklaşık birbirinden 500 kilometre mesafede ve Mersin'in büyük bir bölümü sit alanı olarak ilan edilmiş. Mersin Üniversitesinin amblemi de başlangıçta arkeoloji üzerine kurulduğu hâlde, arkeoloji üzerine ağırlıklı olarak kurulduğu için amblem üç tane sütun ve sütun başlığından oluşuyor fakat Kültür Bakanımızla görüşüğümüzde "Mersin Üniversitesinin Mersin'de herhangi bir kazı çalışması var mı?" diye sordüğümüzde Mersin Üniversitesinin hiç kazı çalışması yok. 10 tane kazı çalışması var, bunlardan 4 tanesi Selçuk Üniversitesine ait, Selçuk Üniversitesinin oradaki bir fakültesine ait, 6 tanesi de İtalyanlar ve diğer yabancı ülkelere ait.

Tabii, üniversitelerimiz hakikaten çok önemli ama ben biraz şaşırıyorum. Yani şimdi ben Mersinliyim, Mersin'de bu kadar çok arkeolojik yerleri de geziyorum yani epey yerleri de gezdim, onları tespit ediyorum. Bazı yerler de kırılıyor. Mesela Mezgit Kale gibi çok değerli bir anıt vardı, anıt mezar vardı. Bu mezarda taşlar kırılmıştır, halk tarafından, bazıları işte oradaki insanlar tarafından, önemini bilmeyen insanlar tarafından kırılmıştır. Şimdi, üniversitelerimizin yani arkeoloji ağırlıklı olarak kurulan bir üniversitenin niye böyle bir işlevi yerine getirememesi yani bunun vazifesi ne, görevi ne diye insan düşünmeden edemiyor.

Bu bakımdan, aslında üniversitelerimizin kendilerine bir çekidüzen vermesi gerekiyor yani hem arkeoloji ağırlıklı kurulacaksınız hem de... Bunun da temelinde aslında bazen ideolojilerin bilimin önüne geçmesinden kaynaklandığını ben düşünüyorum çünkü bazen üniversitede bakıyorsunuz bir asistan alınacak, çok zayıf olmasına rağmen "Ha, bu bizdendir." diyerek bu asistanın alınması. Birçok üniversitede bunu ben görüyorum.

Şimdi, Sayın Hocam, 5 eserden 8 dipnotlu doktora tezi var yani. Bunun kabul edilmesinin sahibi ideolojiktir, yoksa yani bilimsel olduğu için değil. O bakımdan, aslında bu gibi konulara biraz yani Komisyon olarak da yoğunlaşmamız gerektiği düşüncesindeyim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Buyurun.

TOLGA ÇANDAR (Muğla) – Ben, kayda girmesi açısından söyleyeceğim.

Sayın Vekilimiz biraz önce konuşmasında “ODTÜ’lülerin benmerkezci bakışları” türünde bir sözcük kullandı. Ben, bir ODTÜ’lü olarak “baraka” hiçbir zaman duymadım, yıllarca, 76’ dan beri ODTÜ’deyim ama Atatürk Üniversitesine ta o zaman beri de “baraka üniversitesi” dendiğini duymadım. Ama unutmayınız, 1956 yılında biz de baraka olarak kurulmuştuk hemen Medisin arkasında. O zaman da İTÜ’lüler bizimle alay ediyorlardı. Bunu ideolojik bir şey olarak algılamadığınızı düşünüyorum.

ORHAN ATALAY (Ardahan) – Yok, hayır.

TOLGA ÇANDAR (Muğla) – Bu Atatürk Üniversitesinin bugün bu hâle gelmesi hepimiz için büyük bir sevinç kaynağıdır yani Erzurum’da bir üniversite keşke çok daha iyi olsa, dünya çapında bir üniversite olsa da biz daha çok sevinsek yani ODTÜ’den daha da iyi, gelişmiş bir üniversite olsa bundan kim rahatsızlık duyabilir ki yani hangi yurtsever, ülkesini seven hangi insan bundan rahatsızlık duyabilir ki? Ama “ODTÜ’lülerin benmerkezci bakışı” cümlesine itiraz ediyorum çünkü bizde hiç öyle bir şey olmadı, özellikle Atatürk Üniversitesine karşı.

ORHAN ATALAY (Ardahan) – Hocam, çok özür diliyorum, bakın, bu hâlen devam ediyor. Ben ilahiyatçıyım. Ankara İlahiyattan birçok arkadaşımız “Erzurum’da profesör oluncaya kadar Ankara’da asistan olmayı tercih ederim.” diyor.

TOLGA ÇANDAR (Muğla) – Taşra üniversitelerine bakış odur, doğru. Böyle bir şey olabilir ama...

ORHAN ATALAY (Ardahan) – Sadece ODTÜ’ye özgü bir şey değil yani.

TOLGA ÇANDAR (Muğla) – O cümleye ben itiraz ettim, ODTÜ’lülerin benmerkezci bakışları...

ORHAN ATALAY (Ardahan) – Ankara’nın benmerkezci bakışları.

TOLGA ÇANDAR (Muğla) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Öner.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlarımız, Millî Eğitim Bakanlığının, YÖK’ün değerli yetkilileri; şimdi, efendim, bir özel üniversite girişimi var. Amaca uygun bir altyapısı var mı, yok mu, onu irdelemeye çalıştım. Burada bazı bölümlerin kurulması öngörülüyor.

“Baraka” tartışmasına girecek değilim çünkü yedi yıl Bayburt Valiliği yaptım, Atatürk Üniversitesinin yapılanmasının gayet mükemmel olduğunu gördüm. Daha önceki yıllarda birkaç ilde yoğunlaşan üniversitelileşme önemli illerimizi de içine alarak Van ve Diyarbakır’da, Trabzon’da başarılı örneklerle vesile oldu ancak onların arkasında devlet vardı. Devlet de güçlü bir kurum.

Burada da bir vakıf var. Vakfın mal varlığına bakıyoruz, 12 milyon lira değerinde bir arsa görünüyor. Mal varlığı olarak da 14 milyona da bir başka grupta çıkmış, bina varlığı olarak da 3 milyonluk yani toplam gücü çok sınırlı. Toplaya toplaya 25 milyon 500 bin liralık bir mal varlığına, arsa, arazi vesaire yani bu mal varlığı bir üniversitenin oluşumu için çok küçük, çok sınırlı bir rakam.

Ayrıca kurulacak fakülteler içinde sağlık bilimleri enstitüsü, benzeri kurumlar da var. Bunlar da bir hastane altyapısını, sağlık kurumu altyapısını gerektiriyor. Bu hâliyle bu amaçları gerçekleştirebileceğinden şahsen kuşkuluyum.

Bakınız, iktisadi ve idari bilimler fakültesi, mühendislik ve mimarlık, ilahiyat, sağlık bilimleri, meslek yüksekokulu, sosyal, fen ve sağlık bilimleri enstitüsü. Bu amaçları gerçekleştirmek bakımından bu mal varlığının ne ölçüde yeterli olacağından kuşkuluyum.

Kurucuların listesi bakımından da çok güçlü gibi gelmedi. Bazı bilinen isimler var, aralarında bir değerli milletvekiliimiz var, zannedirim bir eski vekilimiz var.

Bu kaygılarımı zapta geçmesi bakımından dikkatinize sunuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Tasarının tümü üzerinde söz almak isteyen başka sayın üyemiz var mı?

O zaman, tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlandı.

Şimdi, tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 1’inci maddesini okutuyorum:

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI TEŞKİLATI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"Selahattin Eyyubi Üniversitesi

EK MADDE 148- Diyarbakır'da İhtiyat Eğitim, Kültür ve Sağlık Vakfı tarafından 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlerine tabi olmak üzere, kamu tüzel kişiliğine sahip Selahattin Eyyubi Üniversitesi adıyla bir vakıf üniversitesi kurulmuştur.

Bu Üniversite, Rektörlüğe bağlı olarak;

- a) İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinden,
 - b) Mühendislik ve Mimarlık Fakültesinden,
 - c) İlahiyat Fakültesinden,
 - ç) Sağlık Bilimleri Fakültesinden,
 - d) Meslek Yüksekokulundan,
 - e) Sosyal Bilimler Enstitüsünden,
 - f) Fen Bilimleri Enstitüsünden,
 - g) Sağlık Bilimleri Enstitüsünden,
- oluşur."

BAŞKAN – Tasarının 1'inci maddesi üzerinde söz almak isteyen sayın üyemiz var mı? Yok.

Şimdi, bu madde üzerinde bir adet önerge verilmişti, bu önergeyi okutup işleme alacağız.

1'inci madde üzerinde verilen önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/642 esas numaralı Kanun Tasarısının 1'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İsmet Uçma
İstanbul

Avni Erdemir
Amasya

Osman Çakır
Düzce

Madde 1- 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir.

"Selahaddin Eyyubi Üniversitesi

Ek Madde 148 - Diyarbakır'da İhtiyat Eğitim, Kültür ve Sağlık Vakfı tarafından 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlerine tabi olmak üzere, kamu tüzel kişiliğine sahip Selahaddin Eyyubi Üniversitesi adıyla bir vakıf Üniversitesi kurulmuştur.

Bu Üniversite, Rektörlüğe bağlı olarak;

- a) İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinden,
 - b) Mühendislik ve Mimarlık Fakültesinden,
 - c) İlahiyat Fakültesinden,
 - ç) Sağlık Bilimleri Fakültesinden,
 - d) Meslek Yüksekokulundan,
 - e) Sosyal Bilimler Enstitüsünden,
 - f) Fen Bilimleri Enstitüsünden,
 - g) Sağlık Bilimleri Enstitüsünden,
 - ğ) Yerel Diller Enstitüsünden,
- oluşur."

Gerekçe:

Önerge ile kurulmak istenen Üniversiteye bir enstitü eklenmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz almak isteyen sayın üyemiz var mı?

Buyurun Recep Bey.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Şimdi, Sayın Başkanım, gerekçenin biraz daha ayrıntılı -yani bunu merak saikiyle soruyorum, başka bir niyetim de yok- biraz daha açıklanmasını arzu ederim eğer mümkünse, merak saikiyle, muhalefet olarak değil.

BAŞKAN – Şimdi, bu önergeyle yapılması önerilen, benim gördüğüm, iki tane değişiklik var. Bir tanesi, bir yazım hatasının düzeltilmesi, "Selahattin" iki t ile yazılan ismin iki d'yle orijinal yazıma uygun olmak üzere -Selahaddin- iki d'yle yazılması öneriliyor.

Diğer değişlik de (ę) şıkında “Yerel Diller Enstitüsü” açılması öngörülüyor. Bununla ilgili vakıf temsilcilerinin ve Millî Eğitim Bakanlığının bize verdiği bilgilere göre Yerel Diller Enstitüsünde Kırmançı, Zazaca, Arapça, Süryanice, Sorani gibi bölgede konuşulan dillerin eğitimi ve bu dillerin eğitiminin eğitimine ilişkin bir eğitim verileceği öngörülüyor.

AHMET DURAN BULUT (Balıkesir) – Değişlik öneresini kim verdi efendim?

BAŞKAN – Önergeyi arkadaşlarımız verdiler: İsmet Uçma, Avni Erdemir, Osman Çakır.

İsterseniz önerge sahipleri...

NEBİ BOZKURT (Mersin) – Üniversite mütevellisinin talebi herhâlde değil mi?

BAŞKAN – Evet, evet. Yani arkadaşlarımızın da uygun gördüğü bir öneri.

Buyurun Osman Bey.

OSMAN ÇAKIR (Düzce) – Buradaki amaç, tabii bölgede yaşayan diller var yani Süryanice gibi gerçekten insanlığın çok kadim bir dili. Bunun yanında yine Türklerin kullanmış oldukları lehçeler var, Zazaca var. Burada yaşayan diller bunlar.

NEBİ BOZKURT (Mersin) – Keldanice var.

OSMAN ÇAKIR (Düzce) – Evet.

Türkiye’de kaybolma tehlikesinde olan diller de var. Yani, mesela, Düzce’de on dört tane dil konuşulur, bunların büyük kısmı kaybolma tehlikesinde. Mesela “Adıge” diye ifade edilen Çerkezlerin kullandıkları bir dil var, kaybolma tehlikesinde. Lazların kullandıkları “Mohti” dedikleri, bazı ağızlar, lehçeler kaybolmuş ama yine yaşayan diller var. Dolayısıyla insanlık tarihî açısından bakıldığında böyle bir eğitimin yapılması ve böyle bir diller üzerinde çalışma yapılması ki, bunları Japonlar yapıyor, Fransızlar yapıyor, İtalyanlar yapıyor, İngilizler yapıyor ama bizim ülkemizde bizim insanlarımızın yaşadığı bölgedeki bu dillerin hayata geçirilmesi noktasında -zannediyorum- vakıf üyelerinin böyle bir talebi var. Buna istinaden böyle bir önergede bulunmuş olduk.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gürkan.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Sayın Başkanım, insan hakları ve özgürlükler açısından baktığımızda, bir insanı ana dilinden yoksun kılmak onu anasız, babasız bırakmak gibidir. Bu, hiç tartışılmaması gereken bir konudur. Ancak, şimdi burada benim dikkatimi şu çekti: Bir enstitü olarak bunu açıyoruz. Enstitü -bildiğiniz gibi, hepinizin malumu- yüksek lisans ve doktora eğitimi veren bir kurumdur. Dolayısıyla burada da en az 3 tane öğretim üyesinin -öğretim görevlisinin değil de- olması gerekir ki bu enstitüde yüksek lisans ya da doktora programları açılabilsin.

Şimdi, ben şunu arzu ederdim: Mesela, ülkemizde 3 tane Soranice profesörü olsun, 3 tane Zazaca olsun, 3 tane Keldanice olsun gibi.

OSMAN ÇAKIR (Düzce) – Açmadan nasıl olacak?

BAŞKAN – İşte bu biraz yumurta tavuk meselesi gibi yani kurum olmadan adam yetişmiyor, adam olmadan kurum olmuyor.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Şimdi, Osman Bey’e cevap vereceğim de, açmadan olmayacak tabii de. Siz bu hocaları nereden bulacaksınız? Yani bu üniversite o doktora programını ya da yüksek lisans programını açmak için... Merak ederek soruyorum ben, bilgi edinmek açısından da soruyorum: Bu enstitü açıldığında, bu programları yürütebilecek hoca bulunmuş mudur? Yurt içinde olmadığını biliyorum. Yurt dışından bulunmuş mudur, var mıdır?

BAŞKAN – Farşça bölümlerinde bazen yan dallarda çalışanlar... Orhan Bey daha iyi bilir.

AHMET DURAN BULUT (Balıkesir) – İngilizler bir ara “Sanskritçe” diye bir bölüm açmışlardı -tahmin ediyorum- buralar için hoca yetiştirmişlerdir.

BAŞKAN – Buyurun Orhan Bey.

ORHAN ATALAY (Ardahan) – Teşekkür ederim Başkanım.

Bu 1960’lı yıllardan beri özellikle Moskova’da ve Fransa’da Kürdoloji bölümlerinin olduğunu biliyoruz Sayın Vekilim, dolayısıyla oralarda... Şu açıdan baktığımız zaman üzüntü vericidir yani bu toplumun şu veya bu kadarı Kürtçe konuşuyor, ana dilleri Kürtçedir -dediğiniz gibi- ana dillere saygı göstermek bugün artık dünya ölçeğinde temel hak ve hürriyetler kapsamında değerlendiren ya da anlaşılmaya çalışılan bir konu. Ben mesela, Kürt kökenliyim, Kürt’üm ama bir hatıramı anlatmak ve paylaşmak istiyorum sizinle, işin garabetine dair bir örnektir bu: Mesela, 70’li yılları hatırlıyorum, akşam saat altıda bir saat ya Kerkük’ten ya da Erivan’dan Kürtçe yayın yapan bir radyodan bir saatlik Kürtçe türküyü müzik programı yapıldı ve bütün köyler -o zaman radyo da çok yaygın değildi, bir köyde üç beş tane radyo olurdu- o saati ipe çeklerdi, radyo kimin evindeyse onun kapısına gelirlerdi. Mesela, çok hatırladığım bir olaydır, böyle tam o saat de köylerde hayvanların sağımı için köye geldikleri saatlerdi. O hayvan sesleriyle radyonun sesleri karışır

giderdi birbirine. Tabii şimdi bugün artık sorguluyoruz yani Erivan' da o gün bir radyo günde bir saat bir müzik yayını yapıyor ve bütün insanlar o saati ipe çekiyorlar. Aynı tarihlerde Kürdoloji enstitüleri oralarda var, Fransa' da var, Moskova' da var ve biz daha yeni yeni bir enstitü düzeyinde bir şey açacağız, burada ders verecek hoca bulamıyoruz. Bu bir kere toplum olarak bizim ciddi manada yeniden değerlendirmemiz gereken ya da konuşmamız gereken bir şey. Geç kalmış şeyler yani bugün UNESCO' nun yeryüzünde 1-2 kişinin konuştuğu ana dilleri ya da dilleri ölmesin diye özellikle karantina kurduklarını biliyoruz. Dolayısıyla bu beşerî yani yer altı arkeolojik kazılar gibi bir taraftan yer altındaki şehirleri yeryüzüne çıkarıp beşeriyete tanıtmak için uğraşyoruz, bir taraftan da yerin üstündeki zenginliklerin... Bunların her birisi bir kültürel değerdir, beşerî bir çabanın sonucudur ya da ilahî bir şeydir çünkü diller ilahî orijindir. Yani, Cenabı Allah Kur'an-ı Kerim' de "Sizin renklerin ve dillerinizin Allah' ın ayetlerinden birer ayettir." Kutsal bir tarafı da var bunların. Gözümüzün önünde yeryüzünün üstünde de kaybolan bu değerlerin -biraz önce Osman Bey' in de dediği gibi- 1 kişi dahi konuşuyorsa bir dildir. Belki yüz yıl önce ya da beş yüz yıl önce bunu 1 milyon insan konuşuyordu ama bugün 1 kişiye inmiştir. Bu uzun bir konu tabii, tartışılmaya değer de bir konu aslında. Yani, hangi süreçler bu beşerî zenginliklerimizin gittikçe kaybolmasına sebep olmuştur? Böyle bir süreç nasıl işlemiştir? Niye işlemiştir? Bu ayrı bir tartışma konusu ama şunu söyleyeyim, keşke bu kapsamda şunu konuşsaydık: Yani özellikle Diyarbakır' da kurulacak bir üniversitenin bence -şu anda belki Mardin Artuklu Üniversitesi bunu kısmen yapıyor- o bölgede çok ciddi manada diller konusunda, filoloji konusunda çok zengin, gerek kadim gerekse hâlihazırda yaşayan kültürel kaynaklar vardır, bunları konu edinen ya da bunlara ağırlık veren üniversiteler, bölümler kurulsaydı. Yani mesela, bir üniversitenin kısacası hem tıp yani hem sağlık hem mühendislik hem ilahiyat hem filoloji böyle darmadağın olması, çok geniş bir yelpazede eğitim-öğretim sürdürmesi bana göre çok doğru değildir. Daha dar alanlarda ama daha derinliğine çalışmalar yapmak daha mantıklı ve daha faydalı hâle gelir. Yani bugün bizim -övünüyoruz, haklı olarak övünüyoruz- 160-170 üniversitemiz var ama her üniversitede aşağı yukarı benzer fakülteler var. Yani bu, doğru bir şey değil bana göre. Her üniversite belli alanlarda daha derinliğine ihtisas sahibi olması gerekir ya da alanlarını daha dar tutması lazım. Bir üniversitenin böyle her alanda başarılı olmasını bekleyemeyiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Gürkan.

RECEP GÜRKAN (Edirne)– Çok konuştum ama ek yapmak açısından...

BAŞKAN – Estağfurullah, buyurun.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Şimdi, tabii -az önce söylediğim gibi- ana dilini öğrenme hakkını hiç kimsenin elinden alamayız, bu, en temel insan haklarından birisidir.

Bakınız, iki şey söyleyeceğim: Birincisi, Batı' da, Balkanlarda üniversiteler artık spesifikleşmeye başladı. Örneğin, Bulgaristan' da Varna Tıp Üniversitesi var -Sayın Başkanım da biliyor- teknik bilimler üniversitesi var gibi. Bizde de üniversitelerde hep şikâyet şundandır, özellikle tıp fakültesi bulunan üniversitelerde: Tıp fakültesi hem yönetim anlamında çok dominant, bütün üniversitelerin üzerinde olan üniversitelerin üzerinde hem de kaynakları sömürme anlamında çok dominant. Doğru bir tespit. Oysa tıp fakültelerini ayrışık bir üniversite hâline getirsek belki de işte kendi kendini yönetme becerisiyle hem ayakta kalacak hem diğer fakültelerin de kaynaklarını kendisine akıtmayacak. Biz, bu deminden beri tartıştığımız konuyu Edirne' de Trakya Üniversitesinde -Sayın Başkanımız da ziyaret etti- bunu başardık, şöyle başardık: Öncelikle bir Balkan Dilleri bölümü kurduk Edebiyat Fakültesinin içerisine. Bu Balkan Dilleri bölümünde Balkanlardaki Boşnakça, Sırpça, Arnavutça, Yunanca, Bulgarca gibi neredeyse tüm diller var ve bunların üst öğrenimlerini sağlamak üzere de iki yıl önce, iki buçuk yıl önce Türkiye' de bu anlamda ilk olan Balkan Balkan Dilleri Enstitüsünü, Balkan Araştırma Enstitüsünü kurduk ama ciddi anlamda hoca bulmakta zorlanıyoruz. Mesela, bizim açtığımız Balkan dilleriyle çok ilgisi yok ama devlet politikasının bir gereği ve talep üzerine Ermeniceyi de açtık orada ve bu yıl öğrenci almaya başladı Ermenice. Diğer bölümler de geçtiğimiz yıl ilk mezunlarını verdiler. Ben bunu arz etmek isterim, bilgilerinize sunmak isterim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz, sağ olun.

Evet, önerge üzerinde söz almak isteyen başka sayın üyemiz var mı?

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilen önerge doğrultusunda madde kabul edilmiştir.

Şimdi, tasarının 2' nci maddesini okutuyorum:

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinden yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Bu tasarının 2'nci maddesi üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız var mı?

Orada da bir küçük tashih yapmamız gerekiyor. Tasarının 2'nci maddesini “yayımlı tarihinde”, size sunulan metinde “yayımlı tarihinden” diyor.

NEBİ BOZKURT (Mersin) – Veya “itibaren” diyebiliriz.

BAŞKAN – “yayımlı tarihinde” diyoruz, yayınlandığı tarihte yürürlüğe girer anlamında “yayımlı tarihinde.” Bu şekilde yazım hatasını düzelterek oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 3'üncü maddesini okutuyorum:

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Söz almak isteyen var mı 3'üncü madde üzerinde? Yok.

Önerge yok.

Tasarının 3'üncü maddesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünün oylamasına geçmeden önce, Komisyonumuza redaksiyon yetkisi verilmesini ve İç Tüzük'ün 45'inci maddesine göre Düzce Milletvekili Sayın Osman Çakır'ın özel sözcü olarak seçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tasarının tümü kabul edilmiştir.

Toplantımızı sona erdirmeden önce, tasarıya muhalif olan arkadaşlarımızın, yarın 11 Ekim Perşembe günü saat 14.00'e kadar muhalefet şerhlerini Komisyonumuza iletmelerini rica ediyorum.

Çok teşekkür ediyorum, böyle güzel toplantılarda buluşmak üzere. Hayırlı günler, hayırlı bir yasama yılı diliyorum. Hoşça kalın.

Kapanma Saati : 11.45